

A MEE VILÁGÍTÁSTECHNIKAI TÁRSASÁG HÍRLEVELE

12. évfolyam, 4. szám

2013. december

Büszkeségeink	2.
Rendezvényeink	3.
Programajánló	9.
Alapkövetétel	14.
Szervezeti hírek	15.
Figyelő	16.
Fiatal motorosok	18.

Kedves Olvasó!

A Karácsony világítástechnikai szempontból többszörösen érintett ünnep. A Kis Jézus születését – azon túl, hogy ez az esemény már magában a fényesség eljövételét jelentette – egy meglehetősen jó iránykarakterisztikájú, szabályozható fényforrás jelezte, amely annak ellenére, hogy nagy egységfényárammal rendelkezett, hiszen a messzi keleti országokban is tisztán látták, nem okozott káprázást, legalábbis a korabeli írásos források nem tesznek említést lakossági panaszbejelentésről.

Más szempontból a Karácsony ünneplését is végigkíséri a fény: gyertyákkal jelezzük az eljövétel várakozási időszakának mérföldköveit, fénybe öltöztetjük a fát, a lakásunkat és néha az egész várost, ezzel is emelkedettebbé téve a hangulatot... és növelve a fényszennyezést!=-)

Fontosnak tartom azonban, hogy az anyagi világ csillogásának, a színes LED és izzósorok, az egyedi világítások, a figurális játékok és az ízlésesen szolid dekorációk, de még a gyertyák fénye sem homályosíthatja el a benső fényeinket. A Karácsony elsősorban lelkiekben megélt ünnep kell, hogy legyen, hiszen akármennyire is szeretjük a szakmánkat, a fényforrások önmagukban nem elegendőek, hogy teljessé tegyék az ünnepet.

Azt is végig kell gondolnunk, hogy a gyertyákon keresztül – az 51 éves Omega együttes dalszövegét idézve – "sikerült-e a szíveket meggyújtatunk", sikerült-e embernek, gyermeknek, szülőnek, unokának, nagyszülőnek maradnunk, ápolni a minket körülvevőket törődéssel, figyelemmel, érdeklődéssel. Ha ajándékot adunk, kellően személyes-e, ha ajándékot kapunk, megfelelő módon értékeljük-e. Lehet, hogy a legnagyobb ajándék, amire nem is gondolunk, néha az, hogy együtt vagyunk. Kedves Kollégák! Ezen az Ünnepen legyünk Mi a Fény-források!

A decemberi számhoz kellemes időtöltést, Karácsonyra Békés, Áldott Ünnepet, az új évre pedig Sikereket, Örömet és elsősorban Elégedettséget Kívánok!

Barkóczy Gergely
szerkesztő

Büszkeségeink

A Világítástechnikai Társaság díjazottjai – 2013.

POLLICH JÁNOS DÍJ a Világítástechnikai Társaságért

Almási Sándor

1946-ban végzett okleveles villamosmérnökként. 1971-től az ELMŰ-nél a főváros köz- és díszvilágításának üzemeltetésével foglalkozott. 1975-ben a Margit híd köz- és díszvilágításának tervpályázatán első díjat nyert. 1977-től az ÉVITERV irányító tervezője, 1983-tól a Tungsram-Schröder műszaki igazgató helyettese, majd 2001-től nyugdíjba vonulásáig, 2006-ig vezérigazgatója.

1987-1999-ig oktatásban is részt vett, a Kandón a Lámpatestek tárgy oktatója.

1971-től tagja a MEE-nek. A VTT több munkabizottságában is aktívan is részt vett.

1997-től tagja, majd elnöke a MEE Ellenőrző bizottságának.

A VTT elnökségének 1994 óta tagja. Itt egyebek mellett számos közvilágítási Anket és Világítástechnikai Konferencia szervezését irányította.

2006-ban a LUMEN V4 konferencia szervezésének felelőse is volt, és jelenleg is ő a szervezőbizottság vezetője a második magyar LUMEN V4 konferencia vonatkozásában.

A Nemzetközi Világítástechnikai Társaság munkájában aktívan képviselte hazánkat 1990-től 2010-ig. A hazai és külföldi szaklapokban több tucat cikket írt, hazai és külföldi fórumokon számos előadást tartott.

Az utóbbi években hangsúlyozottan támogatja a fiatal szakemberek szerepvállalását a szakmai fórumokon.

SZIRÁKI ZOLTÁN –GERGELY PÁL DÍJ a Magyar Világítástechnikáért

Deme László

A Kandó Kálmán Műszaki Főiskola elvégzése után az ELMŰ Közvilágítási Üzemeltelési Osztályán kezdte pályáját, ahol részt vehetett az akkor újonnan kifejlesztett nagynyomású fémhalogén- és nátriumlámpák Budapest főutjain történő kísérleti üzemeltetésében, tesztelésében.

Az új fényforrások megjelenése a díszvilágítást is forradalmasította, A tervezői konzultációk az üzemeltelési szempontú tervbírálatok, majd a jóváhagyás egyaránt feladatai közé tartozott.

A TUNGSRAM gyárba, a Fényrendszer irodához kerülve főleg a sportvilágításokkal és a magas oszlopos térvilágításokkal foglalkozott. A világ számos országában (Dél-Koreától Indián és Algérián át Ecuadorig) épültek közreműködésével komplett berendezések, melyek száma eléri a százas nagyságrendet.

A TUNGSRAM tulajdonos váltása után a legszorosabban együtt dolgozó kollégáival megalakították magáncégüket a Lisys Stúdiót,

később zrt-t. Itteni munkájának eredményeképpen az ország számtalan városában fűződik a nevéhez a legszebb épületek megvilágítása, illetve a hazai stadionok zömének pályavilágítása.

Tevékenységét jól szemlélteti, hogy ma az esti budapesti Duna-parti panoráma szinte minden eleme tervezésének, megépítésének részese volt. Ezt a munkát foglalta össze a 2009-ben kiadott Budapest díszvilágítása (1989-2009) könyvében, melyben például olyan jelentős későbbi munkái még nem szerepelhettek, mint az Országház vagy a Margit-híd díszvilágítása.

Az említett könyvön túl számtalan előadást tartott, sok szakmai cikket írt, melyekben főleg az általa létrehozott világítási berendezéseket ismertette.

Rendezvényeink

Novemberi szeminárium a Világítás Házában, LUX EUROPA 2013, Krakó

A négyévente megrendezésre kerülő Lux Európa konferenciát idén Krakóban tartották, a Lengyel Világítástechnikai Társaság szervezésében, szeptember 17-19. között. A konferencia helyszínéül a krakkói Jagelló Egyetem 1200 fős nagyelődőjét választották. A konferencián több magyar résztvevő is jelen volt előadóként, a szemináriumon Sávoli Zsolt, Csuti Péter és Szabó Ferenc mutatta be előadását illetőleg mesélt a látottakról.

A bemutatók sorát Csuti Péter kezdte, aki a ismertette a vizuális zavarokat, ezen belül is a villogásérzetről szólt részletesebben. Csuti úr előadásában kitért a vizuális színínger-különbségek kiértékelésére, ennek lehetőségeire és gyakorlati megvalósulására. A jelenséghez mindennapokban kapcsolható problémára is utalt, vagyis az arcfelismerés nehézségeire mezopos fénysűrűségű térben. Elmondta, hogy a mezopos látásmechanizmusban mik vezethetnek a problémához etéren. Az előadó konkrétan a Wawel hegy világításáról, illetőleg főbb aspektusaiban ismertette a luzerni világítási tervet is.

Az első előadást Sávoli Zsolt beszámolója követte, aki az - elektrokromatikus üvegek témakörében osztotta meg információit a hallgatósággal.

Ezeket az üvegeket gyakran alkalmazzák „üvegpaloták”, nagy üvegfelülettel bíró irodaházak külső burkolatának. Előnye, hogy sok a fény juttatható be a belső terekbe, azonban nem csupán a látható tartományú sugárzás jut ezeken keresztül, így jelentős melegedés is tapasztalható a belső terekben. Az elektrokromatikus üveg használata abban rejti az előnyét, hogy feszültség hatására sötétedik, ezáltal a fényáteresztése 2% és 62% között változtatható. A különböző típusoknál eltérhet a változtatási sebesség. Automata vezérlés mellett 5-10 perc alatt vált át a két szélső érték közt az üveg áteresztőképessége, míg a manuális típusoknál megközelítőleg 5 perc elegendő az átváltásra. Létezik azonnali átváltásra képes típus is. A felhasználó vélemények alapján megállapítható, hogy az emberek csak vertikálisan osztott ablakoknál örülnek ennek a lehetőségnek. A vizsgálatok során mindig az alsó részt igényelték átlátszóbbnak és kevésbé színesnek. A felhasználók igénylik a közvetlen vizuális kapcsolatot a külvilággal, amit úgy lehet biztosítani, hogy legalább egy ablaktábla ne ilyen sötétíthető, hanem hagyományos üvegből készüljön és maradjon víztiszta. Az is igényként jelentkezett, hogy ne a szomszédos elemek, hanem egymástól rendezetlen távolságban lévő ablaktábla sötétedjen el, amelyek közt több olyan is jelen van, amely átlátszó marad.

Sávoli úr emellett beszámolt a közúti világítási rendszer forgalomfüggő szabályozásának lehetőségeiről, valamint intelligens napkövető rendszer alkalmazásának elméleti és gyakorlati vonatkozásairól.

Az előadó még egy témában érdekes információkkal szolgált, az iskolai táblavilágítás helyes módjának vizsgálatáról is beszámolt. A kutatások szerint ebben az esetben 450-500 lx vertikális megvilágítás lenne az igény. A konkrét helységeken azonban alkalmazkodni kellene a fal színéhez (pl. sötét fal előtt ne legyen fehér tábla) és egyéb igényeket is figyelembe kell venni, így az interaktív táblák és a több médiaeszközt is alkalmazó előadások körülményei újabb kihívások elé állítják a szakembereket.

Az előadók sorát Szabó Ferenc zárta, aki bemutatta a CIE CRI és N-CRI összehasonlításával foglalkozó kutatásokat.

Ezen a téren háromféle üzemmódban történtek kutatások, azonos színhőmérsékleten, követő módban, azaz a Nap pályája szerint a napkelte illetőleg a naplemente tájékán melegebb színhőmérséklettel (a LED színhőmérsékletét számítógép szabályozta), és inverz módon, vagyis érzékelő által figyelt kültéri események következtében, mindig az ellenkező irányba korrigált színhőmérséklettel (pl.: csökkenő színhőmérséklet mellett növelve azt).

Szabó úr bemutatott továbbá egy tanulmányt változtatható színhőmérsékletű LED világítással felszerelt osztályteremről, amelyben empirikus adatgyűjtést végeztek. Ennek eredményeként a tanulók szerint: nincs teljesítménybeli különbség fix színhőmérséklet esetén; azonban az tapasztalható hogy javul a figyelem, a koncentráció, a teljesítmény a követő üzemmód esetén és romlik az inverz követő mód esetén.

Nádas József beszámolója

Decemberi közgyűlés a Világítás Házában

Képek: Budai Béla és Barkóczi Gergely

2013. december 10-én a Világítás Házában tartotta évzáró közgyűlését a Világítástechnikai Társaság. A délután 5 órára meghirdetett kezdetre nem volt határozatképes a jelenlévő tagság, így fél órával későbbre újból meghirdették a közgyűlést. Ez a fél óra lehetőséget adott Némethné Vidovszky Ágnesnek, a gyűlés megszokott, rutinos levezetőjének, hogy a 4-es metró alagútjából a helyszínre érkezzen és egyúttal világítási hír-csemegékkal szolgálhasson – természetesen a szakmai titoktartás határait meg nem sértve.

A várakozás ideje alatt elnökünk, Nagy János kihasználta az időt, hogy a jelenlévők figyelmébe ajánljon egy a közelmúltban megjelent angol nyelvű szakkönyvet, amely a LED termodinamikájáról, termomenedzsmentjéről szól, és amelyet Poppe András szerkesztőként is jegyez, szerzőként pedig több ismert kollégánk vett részt, Schanda János, Csuti Péter, Szabó Ferenc illetve Farkas Gábor és Poppe András.

A taggyűlés a vezetőségi beszámolókkal vette kezdetét.

Elsőként **Nagy János** elnök úr összegezte a 2013. év tapasztalatait. Kiemelte, hogy az év több szempontból is újdonságokat hozott.

Új elnökség kezdte meg működését a VTT-ben, azonban ugyancsak új elnökség került a Magyar Elektrotechnikai Egyesület élére is. Mindkét elnökségválasztás fiatal szakembereket helyezett a döntéshozó székbe és ezzel láthatóan friss lendületet vettek a szervezetek. Elnök úr beszámolt róla, hogy a MEE stratégiája szerint nyitni szeretne az elektrotechnikai ipar és a társadalom irányába is. Ezt a törekvést szervezetünk üdvözölte és helyesnek ítéli meg, hiszen a VTT-ben az elmúlt években ez a törekvés már megvalósult és a továbbiakban is irányadónak tekintendő.

Nagy János röviden összefoglalta az év legjelentősebb eredményeit:

- Szakmai állásfoglalást fogalmaztunk meg a LED közvilágítási lámpatestekkel kapcsolatban, amely jelenleg már több önkormányzat döntéshozói asztalán is érvényre jutott;
- Sikeresen megtartottuk a IV. LED Konferenciát februárban, amelynek szervezéséért Molnár Károlyt mégegyszer köszönet illeti, a rendezvény továbbra is sikeres, folytatjuk 2014-ben;
- A Construmán ismét szakmai napot tartottunk négy előadással, amelyek zsúfolt telházal büszkélkedhettek;
- A debreceni Közvilágítási Ankét sikeréért számos tagtársunk keményen dolgozott, és elsősorban Almási Sándort illeti a legnagyobb köszönet;
- Sikeres volt a Hallgatói Ankétunk, Molnár Károly és Szabó Ferenc szervezésében, a rendezvényt a MEE figyelmébe ajánlottuk, mint bevált, pozitív gyakorlatot;

Nagy elnök úr kitért rá, hogy az év közepén megválasztott új vezetőség folyamatosan, újabb kezdeményezésekkel frissítette a VTT rutinjait. Mivel a társaság célja, hogy az elnökség közelebbi kapcsolatba kerüljön a jogi tagjainkkal, több meghívásnak is eleget tettek, és kihelyezett elnökségi üléseket tartottak egy-egy jogi tagnál, egybekötve egy cégismertető látogatással. Ilyenformán a Simotrade kft. és a LighTech Lámpatechnológiai Kft már vendégül látta az elnökséget, és további kihelyezett ülések vannak kilátásba helyezve.

A VTT sikereként és jelentőségeként könyvelhető el, hogy rendszeresen kikérik a szakmai véleményünket rendeletek, jogszabályok felterjesztésekor, azonban ügyelni kell rá, hogy folyamatosan részt kell vennünk minden megküldött anyag véleményalkotásában, ugyanis, ha egyet is kihagyunk, az információcsere nyomban megszűnik.

Nagy János beszámolója végén egy jó és egy kevésbé jó információra hívta fel a figyelmet.

A jó hír, hogy elkészült a Világítástechnikai Füzetek következő száma amely a kompakt fénycsövekről szól Borsányi János szerkesztésében. A tájékoztató füzet kiadását 2014. elején tervezi a társaság, azonban ennek anyagi forrása még szervezés alatt áll.

A másik, szintén anyagi vonatkozású hír, hogy a MEE döntést hozott, mely szerint a tagdíjakat január elsejétől megemeli, a rendes tagdíj 5000,- Ft-ra, a diák 1500,- Ft-ra, a nyugdíjas tagdíj pedig 800,- Ft-ra változik. A VTT elnöksége hangsúlyozottan kéri a Tisztelt Tagságot, hogy ne szüntessék meg a tagsági viszonyukat csak azért mert az tagdíj emelés nehezen vállalható anyagi terheket ró rá. Akinek ez az emelés ténylegesen anyagi nehézségeket okoz, keresse meg elnökségünk bármely tagját és segítünk megoldást találni a helyzetre.

A 2014. év nagy kihívása a LumenV4 Konferencia ötödik alkalma, "Mi voltunk az ötletadók, ki kell tennünk magunkért"! (2010. Brno)

Másodikként **Schwarz Péter**, a **nemzetközi kapcsolatokért** felelős alelnök úr tartotta meg beszámolóját, amelyben elsősorban a 2014 tavaszán, Malajziában rendezendő időközi CIE konferenciára hívta fel a figyelmet. A konferencia a világítás energiamegtakarítása jegyében kerül megrendezésre, és igényes előadásokkal, érdekes programokkal és nagyon lelkes szervezői hozzáállással várja az érdeklődő szakembereket.

Schwarz úr kitért a nemzetközi szakmai tanácsokban való érintettségeinkre is. Elmondta, hogy megalakult az *ISO TC 274 - Light and lighting* munkacsoport, tehát az ISO is felállította a maga világítási tematikájú bizottságát, amely részben átveszi majd a CEN munkáját. A munkabizottság működésében a CIE nagy mértékben bevonásra kerül, jelenleg a CIE elnöke a munkabizottság vezetője.

A nemzetközi szabályozások kapcsán ismertetésre került, hogy a CEN TC 169 munkabizottság irányításával jelenleg is zajlik az európai útvilágítási szabvány alkotási folyamata, pillanatnyilag az energiahatékonyságot tárgyaló fejezet vár még részletes kidolgozásra.

A nemzetközi kapcsolatok keretében alelnök úr tájékoztatta a tagságot, hogy a külföldi, illetőleg nagy nemzetközi részvétellel járó konferenciákon rendszeresen jelen vannak a magyar szakemberek, valamint a környező országok világítástechnikai társaságaival is aktív a kapcsolat. Ennek keretében legutóbb a cseh és szlovák világítástechnikai szervezetek által rendezett Szvetko Light konferencián vettünk részt.

Nádas József, a **VTT PR tevékenységéért és a kommunikációért** felelős alelnök elmondta, hogy a társaság több területen is sikeresen újíttotta meg, illetőleg frissítette az információs csatornáit, kiemelve a folyamatosan aktív tartalommal frissített honlapot és jelen hírlevelet is.

Beszámolójában kitért a Kutatók Éjszakája rendezvényre, amelyen mára rendszeres résztvevőnek tekinthető a Világítástechnikai Társaság, és amely emellett az elmúlt évek egyik legsikeresebb, legnagyobb érdeklődésre számot tartó ilyen jellegű rendezvényünk volt.

A társasárról szóló szélesebb körű tájékoztatás érdekében kezdeményezte rövid, magvas információtartalmú szórólapok szerkesztését, amelyeken keresztül a tömegrendezvényeken felületes szemléldőit is megszólíthatnánk.

Nádas alelnök úr ismertette továbbá az egyéni tagság rendezésének folyamatát, amelyben elsősorban Asbóth Zsuzsikát illeti köszönet a közreműködésért. A VTT tagságát tekintve elmondható, hogy nagyon sok új taggal bővült a társaság, azonban a MEE döntése értelmében, mely szerint a több, mint két éves tagdíjmaradással rendelkező személyeket ki kell zárni a tagságból, nagyon sok

régi tagunkat voltunk kénytelenek törölni a nyilvántartásból. Ez a kétirányú folyamat végeredményben néhány fős létszámcsökkenést eredményezett, de a jelenlegi tendenciákat figyelembe véve, remélhető, hogy ez csak átmeneti eredmény.

Az elnökségben a **rendezvények szervezését Mancz Ivett** irányította, aki felhívta a figyelmet a következő év dús szakmai programjára.

Elsőként az V. LED konferencia kapcsán hangzottak el a főbb információk, amelyek már több fórumon is közzétételre kerültek. A konferencia legnagyobb újdonsága a helyszín megváltozása lesz, hiszen 2014-ben az Óbudai Egyetem helyett a Lurdy ház ad otthont a rendezvénynek.

Május 15-16-án kerül megrendezésre a Közvilágítási Ankét, amelynek ezúttal Veszprém lesz a házigazdája. Az esemény szervezés alatt áll, a friss információkról folyamatosan tájékoztatást fogunk adni.

Az év legjelentősebb magyar szervezésű eseménye október elején a LumenV4 ötödik konferenciája lesz, amely a Visegrádi Országokat végigjárva visszaérkezett az ötletadó és rendezvényindító Magyarországra. Almási Sándor, a konferencia szervezőbizottságának elnöke a konferencia ismert részleteit is elmondta, kiemelve, hogy a rendezvény személyi költségeit várhatóan sikerül a korábbi évek szintjén tartani.

Mancz Ivett tájékoztatott továbbá arról is, hogy az elnökség céljaul tűzte ki egy kölcsönös információátadáson alapuló fórum megteremtését, amelyen kereskedelmi, gyártó, fejlesztő cégek oszthatnák meg egymással a tapasztalatukat. A kezdeményezést pozitív érdeklődés fogadta, azonban az tájékoztatási hajlandóság még nem érte el a tájékozódási ingerküszöböt, így a rendezvényt későbbi időpontban újból megkísérlük megvalósítani.

A Közvilágítási Ankét nagy érdeklődésre tartott számot. (2013. 05. Debrecen)

Némethné Vidovszky Ágnes a **hatóságokkal való kapcsolattartás** fő felelőse elmondta, hogy mind a szabványügyi (MSZT), mind a fogyasztóvédelmi (NFH) hatóságokkal létezik kapcsolatfenntartás, azaz tapasztalható párbeszéd, amely a későbbiekben akár kétoldalú aktív kapcsolatot is eredményezhet véleményezési, véleményalkotási szándékkal. A kívánt irány a Nagy János elnök úr által említett, rendeletek, szakmai állásfoglalásoknál tapasztalt gyakorlat.

A Mérnök Kamarával is fennáll a kapcsolat, de ezen is javítani igyekszik az elnökség. A Mancz Ivett által említett Világítástechnikai Megoldások Fórumát a Mérnök Kamarával együtt szervezte volna a VTT, ha megvalósul.

A közgyűlésen jelen van a **Magyar Mérnöki Kamara Elektrotechnika tagozatának** vezetője, **Kun Gábor úr**, aki felhívja a tagság figyelmét a kamarai kreditrendszer jövőbeni változásaira. A kötelező továbbképzések mellé rendelt kreditpontokat el fogja törölni a kamara, így az új rendszerben évenként

egy alkalommal kell majd részt venni regisztrált továbbképzésen. Az előadók elfogadását a 2013/266. sz. Kormány Rendelet határozza meg.

Csuti Péter az **oktatásért** és a **VTT eszközparkjának fejlesztéséért** felelős alelnök hangsúlyozza, hogy az oktatás fontos része a társaság elhatározásainak. Ennek érdekében jelenleg az iskolai oktatás harmonizálása folyik. Az eszközpark kapcsán elhangzott, hogy a Világítás Háza eszközbemutató falainak korszerűsítésére valamint a világítási eszközök különböző üzemeltetési technikáinak bemutatására jelenleg is készülnek a tervek.

Szabó Ferenc alelnök úr nem tudott jelen lenni a közgyűlésen, de levélben beszámolt a **szemináriumok szervezésének** illetőleg a **pályázatok koordinálása** területén végzett munkájáról. A szemináriumok rendszeresen, érdekes témákkal és a tagság körében mutatott nagy érdeklődés mellett zajlottak. A rendszeres, havi gyakoriságú szervezést eseti kivételek mellett a továbbiakban is kivitelezhetőnek tartja. A közeljövő tervezett témái a napozólámpák szakmai ismertetése, a CIE LED divíziójának munkájáról történő beszámoló, illetőleg egy tavaszi alkalommal a VTT fénysűrűség-mérőjének bemutatója lesznek. A pályázatok kapcsán leírta, hogy a társaság jelenleg is több pályázatban érdekelt, és mind a konferenciák anyagi forrásait, mind az egyesület egyéb rendezvényeinek anyagi háttérét igyekszik az elnökség pályázati összegekkel kiegészíteni.

Az elnökség beszámolója után Dr. Ábrahám György felhívta a tagság figyelmét rá, hogy 2015 a fény nemzetközi éve, amelynek méltó megünneplését minden ország világítástechnikai társaságának szervezésében 2015. január 1. dátummal kell megkezdeni. Ennek fényében érdemesnek tartja a programsorozat kidolgozására és az ünnepi események koordinálására munkabizottság létrehívását, amely 2014 folyamán előkészíti a következő év eseményeit.

A közgyűlés előzetesen meghirdetett napirendi pontjai közé tartozott még a VTT Szervezeti és Működési Szabályzatának vitája és megszavazása, azonban N. Vidovszky Ágnes, a dokumentum előkészítője azon álláspontját fejtette ki, hogy véleménye szerint komolyabb áttekintésre és jogász szakember bevonására is szükség volna. Felkérte a Tisztelt Tagságot, hogy a társaság honlapján közzétett SzMSz tervezetet tekintsék át és véleményezzék, hogy a végleges szabályzat összeállhasson.

A tájékoztatók és a hivatalos részek után a közgyűlés további része már ünnepi hangulatban telt. Első lépésként **Esztergomi Ferenc**, a **díjbizottság elnöke** ismertette a Világítástechnikai Társaság 2013. évi díjazottait. Ezúton is még egyszer gratulálunk **Almási Sándornak** a **Pollich János Világítástechnikai Társaságért díj**, illetőleg **Deme Lászlónak** a **Gergely-Sziráki Világítástechnikaért díj** elnyeréséhez.

Almási Sándor szavait idézem: "Mit érez ilyenkor az ember, mit köszön? Elsősorban azt, hogy velem dolgoztatok és segítettetek. Azt, hogy észrevettétek, hogy dolgoztam, mert ez is egy fontos eredmény. És természetesen azt, hogy értékeltétek is a munkámat!". Almási úrhoz csatlakozva Deme László is felidézte a régi kollegiális összetartást és azt a munkaszellemet, ami ténylegesen ösztönzően hatott a szakmaiságára.

A díjak átadása után az elnökség felelevenített egy régebbi hagyományt, köszöntötték a kerek születési évfordulót ünneplőket, majd MEE nyakkendővel illetőleg női sállal ajándékozták meg a kerek tagsági viszonyt ünneplőket.

A közgyűlés a már hagyományosnak mondható szendvicsasztal melletti kötetlen beszélgetéssel zárult és természetesen a pezsgőspohárral kísért újévi jókívánságokkal. A következő év gazdag lesz szakmai eseményekben, konferenciákban, a tagság aktív támogatására a jövő évben is nagy szükség lesz, amit az ilyen jó hangulatú összejövetelek könnyen megalapozhatnak.

Sasszem - Érdekességek, látni valók

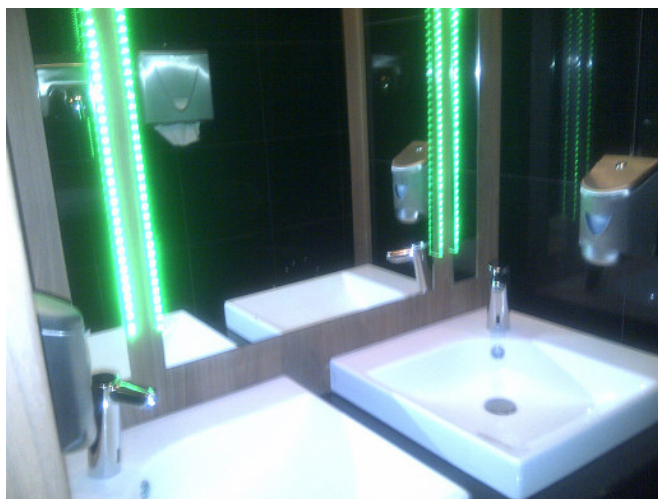
Az igényesség teljessége nélkül

Nagy János képei

Napjaink szállodái igyekeznek a legmodernebb eszközöket alkalmazni a vendégek igényeit kielégítendő, és ez a korszerűség nem maradhat el a világítás terén sem. Akadnak azonban foghíjak ezekben a fényes vendégváró mosolyokban.

A foghíj néha a szó szoros értelmében jelentkezik, mint a jobb oldalon látható oszlopvilágításban, ahol az alkotók LED sorral történő kiemelése még impozáns is volna, azonban így inkább csigalépcső hatás érvényesül, és a Tisztelt Vendég keresi, hogy mit is jelentenek az elrejtett sötétfoltok. Szintén a vendég meglegésére készült a mindig rosszul mutatkozó tükrök, amely megnyugtató zöld arcszín kölcsönöz a mosdóba tévedőknek.

A harmadik gyöngyszemünk pedig egy ténylegesen káprázatos fogadócsarnok világítását mutatja be, amely oly mértékben rontja a láthatóságot, hogy javasolható a számlák rendezéséhez is, munkahelyi világításnak.

Programajánló

Januári szeminárium a Világítás Házában

A januári szeminárium 2014 január 14-én kedden kerül megrendezésre a Világítás Házában. Az előzetes program szerint a LightTech Lámpatechnológiai Kft. két meghívott szakembere, Moharos András, napozólámpa fejlesztőmérnök és Vigh Péter, a termékvizsgáló laboratórium vezetője tart előadást az UV ámpák gyakorlati alkalmazási területeiről a szépségipartól a víztisztításig. Az előadók ismertetik az UV-A, UV-B és UV-C tartományban sugárzó lámpakonstrukciókat, a fő hatásmechanizmusokat és – a teljesség igénye nélkül – legfőbb alkalmazási területeket. Minden kedves érdeklődőt szeretettel várunk!

V. LED konferencia

A MEE Világítástechnikai Társasága **2014. február 4-5-én** rendezi meg az **V. LED Konferenciát** Budapesten, a Lurdy házban.

Az elmúlt években a LED-ek gyártása és alkalmazása területén lezajlott gyors technológiai fejlődés számos kérdést vet fel a világítástechnikával foglalkozók részéről.

- A megszerzett tapasztalatok vajon alátámasztották a szakmai koncepciókat és a széles közönség csodavárását?
- A megfogalmazott kétélyeink, avagy optimizmusunk került előtérbe?
- Hol tart ma a LED-es világítás szabályozása?
- Vajon történtek-e előrelépések ezen a téren, a szakmabeli, vagy akár az egyszerű felhasználó számára?
- Az előítéleteink, vagy múltbéli tapasztalásaink szabnak gátat egyes megoldások pozitív megítélésének?
- A beruházások uniós támogatási rendszerében mennyiben számít a műszaki megoldás „jósa”, „időtállósága”?
- Létezik-e szakmai felelősség?

Számos kérdést tehetünk még fel, de a válaszok nem mindig és nem mindenkinek kedvezőek. Az üzleti érdekek, az energiahatékonyság köntösébe bújtatott korszerűsítések nem minden esetben hozzák meg azt az eredményt, amit a szakemberek joggal elvárhatnának. A LED konferencia sorozat 2010-ben azzal a céllal indult, hogy egy új technológia fejlődését, alkalmazását nyomon követve, a világítástechnika tudományába is bevezesse a konferencia résztvevőit, illetve a már megszerzett tudást elmélyítve, tudatos piaci szereplőkkel együtt vehesse fel a versenyt az energiaracionalizálás, a korszerűsítések területén.

Ennek jegyében invitálunk minden kedves érdeklődőt az V. LED Konferenciára függetlenül attól, hogy a LED-ekkel milyen szempontból foglalkozik. A konferencián mind elméletben, mind a gyakorlatban megismerhetjük a legújabb fejlesztéseket és alkalmazási módokat.

Szakítva a korábbi hagyományokkal, a konferenciát kísérő kiállításnak - a kiállítók és a kiállítás bemutatásának - külön programblokkot szerveztünk.

Jelentkezési határidő: 2014. január 28.

A konferencia az elmúlt évektől eltérő helyszínen, Budapesten a Lurdy házban kerül megszervezésre. **1097. Budapest, Könyves Kálmán körút 12-14 (Lurdy ház konferenciaterem), I. emelet 4.**

Megközelítés autóval:

Könnyen megközelíthető autóval a főbb közlekedési útvonalakon. Az épület a Könyves Kálmán krt. és a Mester utca találkozásánál fekszik. A külső parkolóban a parkolás ingyenes.

Megközelítés tömegközlekedéssel:

A 3-as metróval a Népligetnél való átszállással a 103-as buszra vagy az 1-es villamosra.

Az 1-es illetve az 51-es jelzésű villamos a Ház előtt áll meg.

A 103-as autóbusz a Ház előtt áll meg.

HÉV Elővárosi vasút Csepelről és Ráckeveéről. Egy átszállással a 103-as buszra vagy az 1-es villamosra.

A konferencia részletes programja:

2014. február 4., kedd

9:00 Regisztráció

9:45 dr. Schanda János A konferencia megnyitója

Belsőtéri világítás szekció

Szekcióvezető: Némethné dr. Vidovszky Ágnes

10:00 *Dehoff, Peter* LEDs in interior lighting (LED-ek a belsőtéri világításban)

11:00 *Csuti Péter, Dubnička Roman* LED-es lámpatestek fényerősségeloszlásának mérése
lámpaforgató goniofotométerrel

11:20 Kávészünet

11:40 *Rajkai Ferenc* Villamos (világítás) tervező és a LED-es lámpatest

12:00 *Horváth Márk* Háztartási LED lámpák felépítésének elemzése

12:20 *Belsőtéri vita*

12:40 *Ebédészünet*

LED-ek mérés technikája szekció

Szekcióvezető: Csuti Péter

14:00 *Schwarcz Péter* Mi a TM-21 és mi nem?

14:30 *Beleznai Szabolcs, Koppa Pál* Új optikai megoldások nagy felületű homogén világítás
létrehozásához

14:50 *Simon Péter, Szabó Ferenc* Fényforrás spektrumának pupillaátmérőre gyakorolt hatása

15:10 *Mérés technikai vita*

15:30 *Kávészünet*

Kiállítás

15:50 Mancz Ivette Kiállítás megnyitója

16:00 *Kiállítók bemutatói*

16:30 *Kiállítás megtekintése*

17:30 *Az első nap zárása*

2014. február 5., szerda

Kültéri világítás szekció

Szekcióvezető: Kovács Csaba

9:00 *Gasparosky Dyoniz* LEDs in the exterior lighting (LED-ek a kültéri világításban)

10:00 *Bakos Tibor* Energiatakarékos közvilágítás vezérlő és felügyeleti rendszer

10:20 *Kovács Csaba* Újabb lépés a LED-ek területén az Émáznál

- 10:40 *Szőke Tamás* LED-es közvilágítási lámpatestekkel szemben támasztott elvárások és a trendek változása az elmúlt évek LED-konferenciáinak tükrében
- 11:20 *Kávészünet*
- 11:40 *Harnos Jenő, Klinger György* Fényforrások csereszabotossági kérdései világítótestekben
- 12:00 *dr. Takács György* LED világítás alkalmazása alállomásokon
- 12:20 *Kültéri vita*
- 12:40 *Ebédészünet*

Egyéb témák szekció
Szekcióvezető: Szabó Ferenc

- 14:00 *dr. Schanda János* A színhűség és színpreferencia kérdése LED világítás esetén
- 14:20 *Gröller György, Vágó Dorottya* LED-ek környezetvédelmi értékelése
- 14:40 *dr. Kovács Béla* A LED-ek hulladékkezelésének kérdései
- 15:00 *Kávészünet*
- 15:20 *Réti István, Ürmös Antal* Nanostruktúrák LEDek
- 15:40 *Pellei Imre* A Debreceni Református Nagytemplom gyülekezeti tér világítás felújítás LED fényforrású lámpatestekkel
- 16:00 *Farkas Gábor, Szabó Ferenc* Vizuális kísérlettámogató szoftver fejlesztése spektrumszimulációs laboratórium számára
- 16:20 *Vita*
- 16:40 Nagy János A konferencia zárása**

Eseménynaptár

A világítástechnika szakma, illetve a VTT legközelebbi eseményeiről röviden.

2014. január 14. 17:00

Januári szeminárium a Világítás Házában

Az UV lámpák gyakorlati alkalmazása

2014. február 4.5.

V. LED Konferencia

Budapesten, a Lurdy ház első emeleti előadójában várjuk az LED iránt érdeklődőket

2014. február 8.

MEE Bál a Danubius Hotel Flamenco báltermében

A Magyar Elektrotechnikai Egyesület éves bálja

2014. február 11.

Februári szeminárium a Világítás Házában

Csuti Péter beszámolója a CIE LED divízió munkájáról.

LUMEN V4 Konferencia Visegrádon

A Magyar Elektrotechnikai Egyesület Világítástechnikai Társasága, valamint a Szervező Bizottság nevében szeretettel és nagy örömmel hívjuk meg Önöket a 2014. október 8 -10 között megrendezésre kerülő Visegrádi Országok V. Világítási Konferenciájára.

A rendezvény színhelye Visegrád, a rekonstruált Királyi Palota, ahol 1355.-ben Károly Róbert magyar király, Luxemburgi János cseh király, és Nagy Kázmér lengyel király politikai és kereskedelmi szövetséget kötött.

A konferencia célja a világítástechnikai szakma és a rokonterületek tudományos, kutatási és műszaki eredményeinek bemutatása, valamint közvetlen tapasztalat- és eszmecsere Csehország, Magyarország, Szlovákia, Lengyelország, de akár más országok szakemberei között. Biztosak vagyunk abban, hogy a konferencia révén további szorosabb szakmai és baráti kapcsolatok jönnek létre, valamint reméljük, hogy a Dunakanyar néhány érdekességét is meg tudjuk mutatni a résztvevőknek.

A rendezvény ideje alatt termékbemutásra alkalmas kiállításra is lesz lehetőség, amelyet gyártók és forgalmazók vehetnek igénybe.

A konferencia programja:

Október 8. (szerda)

- 12:00 – 21:00 - regisztráció, szállás elfoglalása
- 14:00 - fakultatív kirándulás a fellegrádba
- 19:00 - üdvözlő ital, vacsora

Október 9. (csütörtök)

- 8:00 reggeli
- 9:00 – 12:30 konferencia megnyitója, előadások 1. része
- 12:30 – 13:30 ebéd
- 13:30 – 14:00 poszter bemutatók
- 14:00 – 17:00 előadások 2. része
- 17:00 – 18:00 poszter bemutatók
- 19:30 gálavacsora

Október 10. (péntek)

- 8:00 - reggeli
- 9:00 – 11:30 - előadások 3. része
- 11:30 – 12:30 - cég- és gyártmánybemutatók
- 12:30 – 14:00 - ebéd
- 14:00 – 16:30 - előadások 3. része
- 16:30 - konferencia zárása
- 19:30 - grillparti, vagy hajókirándulás

A konferencia hivatalos nyelvei:

Cseh, lengyel, magyar, szlovák (a poszterek és az előadás kivonatok angol nyelven készülnek).

Program hozzátartozók részére: (az érdeklődés függvényében)

Október 9. (csütörtök) Utazás Budapestre, városnézés

Október 10. (péntek) Kirándulás Esztergomba, a Bazilika megtekintése

Részvételi díjak:

		Fizetendő 2014.06.15-ig	2014.06.15 után
-	Regisztrációs díj [€]	100,00	120,00
-	Hozzáértartozói díj [€]	60,00	80,00
-	Diákrészvételi díj [€]	40,00	50,00

Felhívás előadások megtartására és a poszterek bemutatására:

Minden országból egy – egy meghívott előadót várunk, a meghívás az Irányító Bizottság nemzeti tagjai által történik. A meghívott előadás időtartama 30 perc.

Országonként 6 előadás bemutatására van lehetőség, melyeknek időtartama maximum 15 perc. Előadások tartására, vagy poszterek bemutatására a Program Bizottság nemzeti tagjainál lehet jelentkezni a döntést a bizottság együttesen hozza meg! A jelentkezéskor a nemzeti programbizottság tagjaihoz kell eljuttatni az előadás címét, az előadó nevét és az előadás rövid (egy oldalas) kivonatát az adott nemzet nyelvén és angolul is. Ugyanígy történik a jelentkezés a poszter bemutatására is.

Előadásra és poszterbemutatásra jelentkezések határideje: 2014. február 15.

A jelentkezőket kérjük, hogy az előadás rövid, legfeljebb 400-600 leütésből álló kivonatát (nemzeti, valamint angol nyelven) legkésőbb a fenti időpontig küldjék el a Program Bizottság nemzeti tagjaihoz. A Program Bizottság a beérkezések függvényében döntését egy hónapon belül meghozza. Az elfogadott előadások teljes szövegének megküldési határideje 2014. április 30. Amelyik előadás eddig az időpontig nem érkezik meg, a Program Bizottság törli a programból, és helyette másik előadást választ.

Kiállítási terület foglalása:

Jelentkezési határidő: 2014.05.31 (illetve amíg el nem fogy a szabad terület)

Ára: 4 m² esetén – 320,00 EUR
6 m² esetén – 480,00 EUR

A megrendelést e-mailben szíveskedjenek elküldeni a Szervező Bizottság elektronikus címeinek egyikére.

Irányító Bizottság:

	Név	E-mail
Csehország:	prof. Karel Sokanský	karel.sokansky@vsb.cz
Lengyelország:	dr Dariusz Sawicki dr Piotr Pracki	dariusz.sawicki@ee.pw.edu.pl piotr.pracki@ee.pw.edu.pl
Magyarország:	János Nagy Dr András Majoros	elnok@vilagitas.org amajoros@t-online.hu
Szlovákia:	Dionýz Gašparovský Stanislav Darula	dionyz.gasparovsky@stuba.sk

Program Bizottság:

Csehország:	dr. Tomáš Novák	novak@metasport.cz
Lengyelország:	dr Jan Grzonkowski prof. Wojciech Żagan	jan.grzonkowski@ee.pw.edu.pl wojciech.zagan@ien.pw.edu.pl
Magyarország:	dr. Tóth Zoltán	zoltan2.toth@ge.com
Szlovákia:	Alfonz Smola Milan Hrdlík	alfonz.smola@stuba.sk mhrdlik@ami.sk

Szervező Bizottság:

Címe: MEE Világítástechnikai Társaság
H-1042. Budapest, Árpád út 67. I. / 6. (Hungary)
e-mail: vtt@vilagitas.org, vagy meevtt@gmail.com
fax: +36 1 369 6631

Elnök: Sándor Almási almasi.s@schreder.hu
Mobile: +36 30 940 4534

A rendezvény tanulságairól, eredményeiről, a hallott újdonságokról és a legújabb szakmai aktualitásokról a Magyarországot képviselő tagtársaink az októberi szemináriumon tartanak beszámolót.

*Česká společnost pro osvětlování,
Magyar Elektrotechnikai Egyesület Világítástechnikai Társasága,
Slovenska Svetelnotechnická Spoločnosť
Polski Komitet Oświetleniowy SEP*

Almási Sándor a szervező bizottság elnöke

Alapkőletétel

A Zselici Csillagpark

2013. november 21-én került sor a Zselici Csillagpark alapkövének letételére.

A kezdeményezés célja a Zselici Tájvédelmi Körzet részeként funkcionáló, világszerte egyedi értéket képviselő Zselici Csillagoségbolt-park komplex turisztikai fejlesztése volt.

A komplex fejlesztés magában foglalja turisztikai objektumok létesítését, egy többfunkciós csillagvizsgáló, egy kilátó és öt darab információs bázisul szolgáló tájékoztató pont kiépítését, egyfajta tanösvényként.

A SEFAG Erdészeti és Faipari Zrt. pályázati programjaként megvalósuló park természetesen az eléréshez szükséges infrastrukturális fejlesztést is magával vonja, így a közlekedő utak és parkolóhelyek kialakítására is sor kerül.

A Zselici Csillagpark ötletadójaként szükséges megemlíteni a világítástechnikai körökben méltóképp ismert Kolláth Zoltánt!

Az alapkövetélen a VTT több tagja is képviseltette magát, a fényképeket Nagy János elnök úr készítette.

Szervezeti hírek

Beszámoló a MEE VTT novemberi és decemberi vezetőségi üléséről

A VTT Elnöksége 2013.11.12-én-én 14:00 órától kihelyezett Elnökségi Ülést tartott Dunakeszin a Lighttech Kft meghívásának eleget téve.

Jelen voltak: Nagy János elnök, Dr. Schanda János tiszteletbeli elnök, Esztergomi Ferenc DB elnök, Csuti Péter, Dr. Szabó Ferenc, Nádas József
Kimentette magát: Mancz Ivette, N. Dr. Vidovszky Ágnes, Schwarcz Péter,

Első napirendi pontként Nagy János ismertette, hogy N. Dr. Vidovszky Ágnes elkészítette az SZMSZ tervezetét, megvitatásra vár, várjuk az észrevételeket.

Második napirendi pontként Nagy János ismertette, hogy a Világítástechnikai Füzetek 2. kötete anyaga kész van, lektorálva van, hirdetőket keresünk a megjelenés támogatására. Megjelenés céldátuma: Közvilágítási Anket.

Világítástechnikai Füzetek 2. kötete anyaga kész van, lektorálva van, hirdetőket keresünk a megjelenés támogatására. Megjelenés céldátuma: Közvilágítási Anket.

Harmadik napirendi pontként Dr. Schanda János javaslatára az elnökség megvitatta a Városok világítása c. EU tájékoztató kiadvány magyar fordításának kiegészítésének módját. A kiegészítésekre, megjegyzésekre javaslatokat várjuk az eredeti szövegrészlet helyének és a kiegészítés szövegének pontos megjelölésével nov. 25-ig.

Negyedik napirendi pontként Csuti Péter programjában szereplő Világítás Háza bemutatóterem átalakításának koncepciótervét kívánja előterjeszteni, a tervet várja az elnökség a következő üléséig.

Ötödik napirendi pontként a kerek évfordulós születésnapos tagjainkról való megemlékezés módját tárgyalta az elnökség.

Hatodik napirendi pontként Esztergomi Ferenc a díjbizottság elnöke javaslatot tett az idei díjazottakra, melyet az elnökség egyhangúlag elfogadott.

Hetedik napirendi pontként Dr. Schanda János ismertette az V. LED Konferencia szervezésének aktuális állását. Az előadások összegyűltek A tervezet szerint az első nap 10.kor nyit és a második nap 16-kor zár a konferencia. A lehetséges helyszín a Lurdy Ház. A kiállítók szervezése Balogh János feladata, következő elnökségi ülésen kiállítók számáról tájékoztatás szükséges. Az egyéb szervezési feladatokat Asbóth Zsuzsa látja majd el.

Nyolcadik napirendi pontként Nádas József ismertette az egyéni tagság létszámváltozását az elmúlt félévben. A tagok száma 232-ről 226-ra csökkent, 17-en beléptek, de 23 tagnak szűnt meg a tagsági jogviszonya. A számos új belépő ellenére a csökkenés összefüggésbe hozható a tagdíjak rendezésére tett erőfeszítéseinkkel, tagdíjhátralékosok száma az elmúlt félévben 64-ről 30-ra csökkent. A tagnyilvántartás a korábbi szándékkal ellentétben a TAR rendszerében fog történni.

Kilencedik napirendi pontként Nádas József ismertette a tagság tájékoztatásával összefüggő fejlesztések állását, a weboldal frissítésének műszaki háttér munkálatai elhúzódtak, ennek befejezéséhez november végéig kapott határidőt a rendszergazda. Ennek elmulasztása esetén az elnökségfontolóra veszi egy külsős vállalkozóval elvégeztetni e munkát. A tartalomfeltöltés az oldal műszaki korszerűsítése után folytatódhat. A menürendszerben szükséges esetleges további változtatásokhoz javaslatot vár. A Fény Hírlevél tervezett megjelenési dátumait egész évre előre megküldi az elnökségi tagoknak, illetve intézkedik, hogy a készre szerkesztés előtt a cikkekről tartalomjegyzéket és rövid tartalmi összefoglalót küld a szerkesztő.

Egyéb napirendi pont és hozzászólás nem volt, az elnök a munkát megköszönve az ülést berekesztette.

Dunakeszi, 2013-11-12

Összeállította: Nádas József
Jóváhagyta: Nagy János

Figyelő

Lapszemle

A közelmúlt magyar és angol nyelvű világítástechnikai témájú írásaiból, publikációiból

Magyar nyelvű cikkek:

vakablakom.blogspot.hu
Legutóbbi írásai:

Arató András: Műjég, műfény

Bejegyzés ideje: 2013. december 1.

" A világítás tervezéskor nyilván a stadionoknál megszokott megoldásból indultak ki, amikor a pálya sarkaiban felállított acéloszlopkokról több tucat fényvető fényét irányították lapos szögben a pályára. "

Ismertető írás a budapesti műjégpálya világításáról történeti áttekintéssel és világítástechnikai szempontokkal fűszerezve.

Arató András: Ufóinvázió a legbátrabb városunkban

Bejegyzés ideje: 2013. december 2.

" Civitas Fortissima, magyarul A legbátrabb város. Balassagyarmat városát tüntették ki ezzel a címmel..."

Világítástechnikai séta Balassagyarmat utcáin, elmélkedve és értékelve a város közvilágítási és díszvilágítási megoldásait.

Angol nyelvű könyv:

Lasance, Clemens J.M.; Poppe, András: Thermal Management for LED Applications

Szerzőség magyar résztvevői:

Farkas Gábor, Poppe András, Schanda János, Csuti Péter, Szabó Ferenc:

A könyv szakirodalmi alapossággal tárgyalja a LED lámpatestek termodinamikai körülményeit négy fejezeten keresztül.

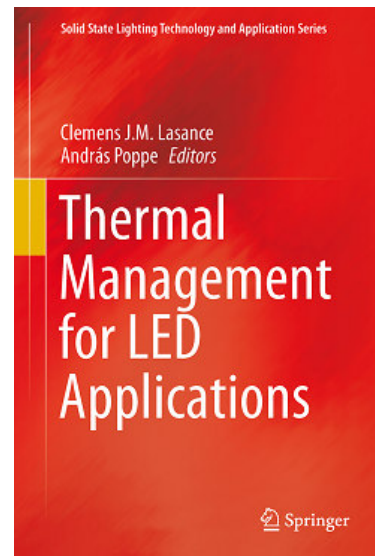
Az első fejezetben a fizikai alapok áttekintésével összegzi, hogy hogyan keletkezik a hőmérséklet a szilárdtest sugárzóknban.

A második fejezetben a tesztelesek és a mérés technikai megoldások lehetőségeit tárgyalja. Kitér a kísérleti eredményekre és az elméleti illetve valós helyzetekben tapasztalható LED viselkedésekre.

A harmadik fejezet a hűtési technológiák tárgyalása során a léghűtéses rendszerek ismertetésével, illetőleg a teljesítmény LED-ek hőmérsékleti viszonyaival foglalkozva ad összegzést a szakemberek számára.

A negyedik fejezet alkalmazástechnológiai kérdéseket tárgyal a tesztelesek tapasztalatait, a működés kezdeti szakaszain tapasztalható hőmérsékleti és világítástechnikai tapasztalatokat osztja meg az olvasókkal.

A könyv alkotóinak célja egy olyan szakkönyv szerkesztése volt, amely valós, gyakorlati tapasztalatokon alapuló, mérési eredményekkel alátámasztható információt tud adni kutatóknak és lámpatest fejlesztőknek a LED valós viselkedéséről, illetőleg a környezeti körülményekkel való kölcsönhatásairól.

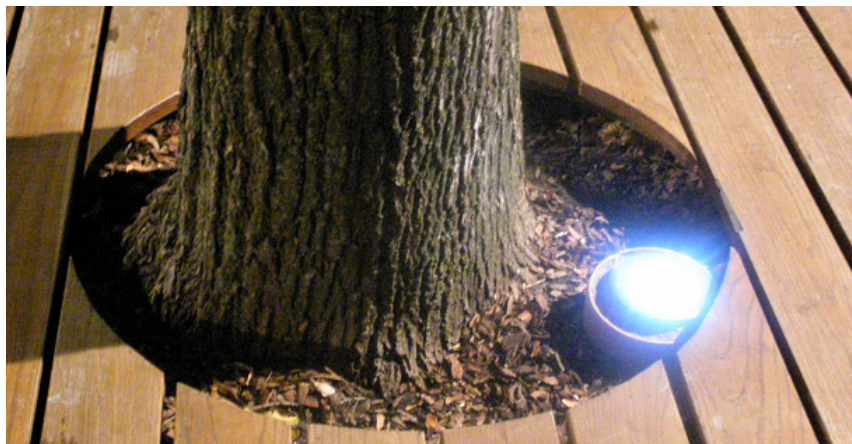
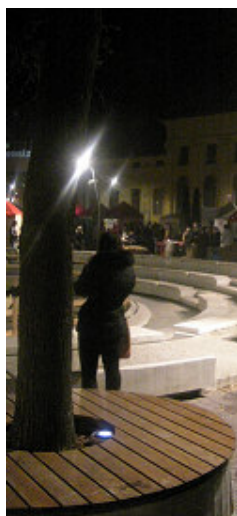
Sasszem - Érdekességek, látni valók

Fénybe öltözött utcák

A szerző képeivel

A díszvilágítások száma decemberben hatványozottan megnő. Az emberek a Karácsony apropóján rengeteg figurális, villódzó, változó színű és kiemelő világítási megoldással igyekeznek növelni a sötétedés utáni fényeket. A magánemberek és városvezetések egymást túlszárnyaló kreativitással viszik a szabadba a világító testeket, amelynek eredménye a korai sötétedés és az idén tapasztalható gyakori köd jelenléte miatt még látványosabb. A dekorációk ízlésessége és szükségessége változó, láthatunk ízléses, valóban izgalmas megoldásokat is, de előfordulnak túlzó példák is. Taposólámpák nélkül most sem úsztuk meg...

Barkóczy Gergely

"Utáltam, és ma is utálok, hogyha nem értek valamit!"

Interjú Veres Ádámmal

Világítástechnikus, kutató, oktató, sportlövő. A természettudományok iránti érdeklődés már gyerekkorától kezdve meghatározó volt. A mechatronikához a sokszínűség és az izgalmas kihívások vonzották. A világítástechnikához, megismerve a szubjektív-objektív tényezők összetettségét, átlátva, hogy mennyi izgalmas és nehezen összeegyeztethető szempontot kell figyelembe venni, egyenes út vezetett. A VTT honlap egyik új szerkesztőjével, Veres Ádámmal beszélgettem.

- Hogyan kerültél kapcsolatba a világítástechnikával, mi vonzott erre a tudományterületre?

- Elég korán meghatározható volt bennem ez az irány. Már kiskoromban is nagyon széles spektrumú volt az érdeklődésem, igazából a humán és a reál dolgok is érdekelték, de a reál dolgok jobban vonzottak. Egy kicsit gyakorlatiasabbnak éreztem magam a humán pályához, így aztán középiskolás koromra reál tagozatra kerültem a Veres Pálné Gimnáziumba. Megmaradt azonban az

érdeklődésem sokfélesége, egészen 3-4 éves koromtól, amikor más kisautót kaptam karácsonyra, én pedig Az egyetlen Föld című ismeretterjesztő sorozat videokazettáit kértem és kaptam meg sorra, gimnáziumig elkísért az a szemlélet, hogy vonzottak a kihívások. Utáltam, és ma is utálok, hogyha nem értek valamilyen szintig dolgokat, éppen ezért az olyan feladatokat szerettem a legjobban, amihez széles látókör szükséges. A fény pedig egy olyan dolog volt, ami mindig is nagyon érdekelt és megfogott

- Mit láttál a legizgalmasabb kérdésnek a fényvel kapcsolatban, mi volt az, ami már gimnazista korodban is foglalkoztatott?

- Az foglalkoztatott, hogy a fény egy olyan fizikai jelenség, ami leírható mennyiségekkel, kezelhető valamilyen szinten, de az érzékelése nagyon szubjektív. Nagyon eltérő, hogy ki, hogyan, milyen vonatkozásban kezeli a fényt és az, hogy egy rendkívül szubjektív valamit kell objektíven megfogni, egy nagy kihívás. Ez nagyon tetszett és vonzott már fiatalon is, középiskolában, a fizikában az optika és a fénytechnika tartozott a kedvenceim közé, szívesen foglalkoztam vele, és amikor az egyetemre bejutottam, akkor is meghatározóvá vált ez az irány.

- Mechatronikára jelentkeztél a Műegyetemre. Mennyire láttad tisztán akkor, hogy mivel szeretnél foglalkozni?

- A mechatronika a legújabb képzések közé tartozott akkor, Németh Zoli is én is az első évfolyamosok közé tartoztunk. Az új szak indulását végigkísérték az információs anyagok, tehát nagyon jól leírták, hogy mire is számíthatunk. Mechatronika alatt tulajdonképpen a különböző mérnöki szak irányok egyfajta rendszerszemléletű kombinációját és koordinációját kell érteni. A napjainkban kialakított, fejlesztett rendszerek gyakran olyan bonyolultságúak és egyúttal olyan mély szakmai tudást igényelnek, hogy azt egyetlen szakemberrel nehezen lehet megvalósítani. Tipikus mechatronikai példaként szokták említeni a CD írókat, ahol a mechanikai szerkezet, a mozgó szerkezetek és a villamos adatátvitel nem függetleníthető már el egymástól, hanem mind villamos, mind gépészeti szempontból professzionális hozzáértést igényel. Az ilyen problémák menedzser szintű koordinálását, áttekintését hivatott elvégezni a mechatronikus, aki talán nem is olyan jó, nem is kell, hogy olyan jó villamos vagy gépész szakember legyen, mint az ez irányú fejlesztők.

- Az elmondásod alapján úgy érthető, mintha a klasszikus mérnöki rendszerszemléletet valósítaná meg egy külön szakember.

- Lényegét tekintve valami ilyesmiről van szó. A mechatronika létjogosultságát az teremtette meg, hogy az egyes szakterületek tudásbázisa hihetetlenül megnőtt és egész életpályákat ölelhet fel egy adott szakma alapos ismeretének elsajátítása. A mechatronikus szakember lényegében lehetőséget biztosít rá, hogy nagy tudású szakemberek a saját ismeretüket egy összetettebb feladat megoldására is hasznosíthassák. Ezáltal persze nagyon komplex ismeretanyagot kell szerezni, és többször egymástól alapjaiban eltérő szemléleteket kell megismerni, sőt alkalmazni is. Ez a fajta kihívás tipikusan az a feladat, ami az én fantáziámat megmozgatta, tehát egyenesen következett számomra a mechatronikai irány.

- A világítástechnikához is a mechatronikán keresztül jutottál?

- Az egyetemi képzésben az opto-mechatronikai irányt választottam, és az új ismeretek szerzése során, amikor jöttek a TDK konferenciák, majd a tanszéki munkák, kikristályosodott, hogy konkrétan ezzel szeretnék foglalkozni. Nagyon tetszett ebben a képzésben, hogy olyan dolgokkal tud kapcsolatba kerülni az ember az egyetemi körülmények között, amire egyébként esélye sem lenne. Szerencsére időben felismertem, hogy az egyetemen már senkit nem érdekel, hogy tanulsz vagy nem, mindent magadért teszel, ha valamivel foglalkozni akar az ember és hajlandó foglalkozni is vele, akkor bármire van lehetőség. Az első dolog amivel foglalkoztam az egy NASA űrszonda kamerarendszerébe épített színszűrőknek reflexiók karakterisztikájának a meghatározása volt, ami borzasztó izgalmas dolog egy BsC-s hallgató számára. A doktorandusz képzés egyenes következménye volt a korábbi aktivitásnak és a szakmai elmélyülésemnek. A kutatási témám szó szerint idézve Az emberi színlátás színrendszereken keresztül történő modellezésével foglalkozik. Az emberi színlátásnak és a színtévesztésnek a mechanizmusa a tanszéken régóta vizsgált terület, amibe én is bekapcsolódtam. A mechatronika komoly részét képezi a rendszertechnika, és az emberi látás-érzékelésnél izgalmasabb rendszert szerintem nehéz elképzelni. Ez egy borzasztó nagy feketedoboz, ahol az objektivitás ott ér véget, hogy a szem érzékeli a jeleket és átalakítja információvá. Abban azonban, hogy ebből ténylegesen színérzékelés legyen, nagyon sok áttételnek kell lennie, amikről viszont alapvetően feltételezéseink vannak.

- Ez a feladat tehát nem is csak a műszaki területeket kombinálja, hanem óhatatlanul orvosi kérdéseket is érint.

- Egy kicsit orvosi, egy kicsit pszichológiai terület. A színlátás nagyon érdekes terület abból a szempontból, hogy nem lehet egy szakmát mondani, amelynek kizárólagosan foglalkoznia kéne vele. Fizikusok, kognitív pszichológusok, mérnökök is megközelítik ezt a problémát különböző szemszögekből és éppen ezért számtalan szemléletmód található és néha ütközik egymással. Én mechatronikusként kicsit bennfentesként, kicsit kívülállóként érzékelem a dolgokat és megpróbálok egy egységes rendszert megfogalmazni benne.

- Tudja ezeket az eltérő szemléleteket kombinálni magában egy ember, vagy inkább külső ingerekre, konzultációkra van szüksége?

- Úgy gondolom, hogy az én belső szemléletmódom az egy polcos szekrény, ahol az a feladatom, hogy felcímkezzem az egyes polcokat és a megszerzett tudásmennyiséget jelképező könyveket felrakjam a megfelelő polcokra, ahol pedig hézagokat találok, azt egyrészt felismerjem, másrészt tudjam kitölteni. A sok szemléletmódot áttekintve meg kell tudni találni azokat a fekete foltokat, amik magyarázatra szorulnak. És ha az ember ezt ténylegesen megvizsgálja, akkor megtalálja azokat a kapcsolatot jelentő pontokat, amik megeremtik az összeköttetést az elsöre nagyon távolinak tűnő szemléletmódokat.

- Mi az, amit eredménynek tudnál elfogadni a kutatásod

- Olyan szemléletmódot szeretnék a színérzékelésbe bevezetni, amivel még nem találkoztam. Nem akarok új rendszert kialakítani, mert a jelenlegi leíró rendszer szerintem alapjaiban jó. Azt szeretném kihangsúlyozni, hogy még sokkal jobban szubjektív a színérzékelés, mint azt ma kezelni tudjuk. Valahogy azt szeretném elérni, hogy tegyük személyre szabhatóvá a színérzékelést, tudjuk figyelembe venni az egyéni sajátosságokat. Vannak olyan határterületek, ahol szerepet játszik az egyéni érzékelés. Ezeken a területeken szeretném én a lehetőségét megadni annak, hogy ahol szükség van rá, tudjunk differenciálni az egyéni érzékenységek alapján.

- Doktorandusként az oktatásban is részt veszel, kutatóként is, fejlesztőként is tevékenykedsz, fel tudsz állítani fontossági sorrendet ezek között?

- Szerintem, ha az ember jól tudja szervezni az idejét, akkor kár és fölösleges ezt a hármat elválasztani, én inkább hármas egységnek tekintem ezeket, ezek egymásra épülő és alapvetően fontos tevékenységek. Ha az ember nem kutat, nem szerzi meg azokat az információkat, amikkel jó fejlesztő lehet, és ha nem kutat és nem is fejleszt, akkor meg felesleges tanítania. A tanítás pedig egy hihetetlen jó ösztönző erő az embernek önmaga tökéletesítésére.

- Ehhez a határozott, ambiciózus élethez szükség van támogatásra is, kik nyújtottak támaszt a pályád során?

- Szakmai vonalon rengeteget köszönhetek Ábrahám tanár úrnak és Nagy Baláznak, akik egészen a kezdetektől irányították az érdeklődésemet, lehetőséget adtak az egyes projectekben való részvételre és hát nekik köszönhető az is, hogy a világítástechnikával kapcsolatba kerültem. A Világítástechnikai Társasággal is Nagy Balázson keresztül ismerkedtem meg, és ez az utam gyakorlatilag egy az egyben úgy történt, mint Németh Zoli esetében, részt vettünk a LED konferencián, a rendezvényeken és jelenleg a társaság honlapjának a tartalmáért, tartalmi frissességéért vagyok felelős. Meg kell azonban azt is jegyezni, hogy a legtöbb támogatást a nyugodt családi háttér jelenti. Mind az egyetemi tanulmányok alatt, mind házasemberként nagy megértésre találok és ez teszi lehetővé azt az energiát, amit a kutatásba fektethetek. Valójában részemről is megszületett az az elhatározás, hogy amikor hazaérek, akkor leteszem a táskát és semmi kutatói munkát nem viszek haza, ami főleg azért ütközik nagy nehézségbe, mert ugye kutatóként az embernek nincs hivatali munkaideje.

- Ilyen sok feladat mellett jut idő, energia szabadidős foglalkozásra?

- A sportot mindenképpen fontosnak tartom. Sportlövészettel foglalkozom, ami több szempontból is nekem való. Először a kihívás vonzott ebben is, ugyanis egy picit golyóval egy fél milliméter átmérőjű pontot messziről eltalálni elég nagy feladat. Emellett mérhetetlen önkritikára tanítja az embert, amit nagyon jó megtapasztalni. Az is előnyére szolgál ennek a sportnak, hogy ebből nem lehet kiöregedni és egy ilyen pálya mellett nem is lehetne komolyabb eredményt elérni más sportágban, hiszen azokból kiöregszik az ember, de sportlövészetben 50-60 évesen is el lehet érni komolyabb eredményt.

- Köszönöm az érdekes beszélgetést, sok sikert kívánok, eredményeket és jó időbeosztást a sport, a család és a szakma területén egyaránt, illetve Kellemes Karácsonyi Ünnepet és Boldog Új Évet Kívánok!

IMPRESSZUM

FÉNY, a MEE Világítástechnikai Társaságának hírlevele.
Kiadja: MEE Világítástechnikai Társaság, 1042 Budapest, Árpád út 67
Tel/fax: (06 1) 369 6631
E-mail: vtt@vilagitas.org
Honlap: www.vilagitas.org
Megjelenik: igény szerint

Szerkeszti: Barkóczy Gergely

Közreműködött: Némethné Vidovszky Ágnes, Mancz Ivett, Nagy János, Nadas József,
Felelős kiadó: Nagy János (vtt@vilagitas.org)

A hírlevélben megjelent információk a forrás megjelölésével szabadon felhasználhatók